

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Holnap megalakul Bratianu kormánya?

Nemcsak tiszta, hanem békés választást is kíván a király — A nemzeti parasztpárt egyrésze megegyezést óhajt a liberálisokkal — A reformisták is a liberálisokkal mennek

A döntés napja bekövetkezett, de a döntés még mindig késik. A politika megint átértelődött a fővárosba, ahova az összes pártvezérek megérkeztek és állandó permanenciában várják a fejleményeket. Ebben a pillanatban a bizonytalanság és a zavar talán nagyobb, mint eddig volt. Jöslatokba még csak bocsájtkozni sem lehet, mert a helyzet percről-percre változik és mindig új kombinációk merülnek föl.

Azok, akik már számoltak azzal, hogy a liberális párt és a nemzeti párt élesen szembe kerülnek egymással a választáson, nem lehetetlen, hogy csalódni fognak. Mert habár Maniu és Stirbey között a megegyezés a közös lista nézve nem jött létre: a nemzeti parasztpárt vezérei közül többen vannak, akik a paktumot helyeslik és ezért a tanácskozások még mindig igen élénk és izgatott hangulatban folynak. Egy bizonyos csak, hogy

Ofelsége határozott kívánsága a szabad és békés tiszta választás,

amelynek minden körülmények között békés atmoszférában kell lefolynia. Az összes felelős tényezők felismerték ennek az országos érdeknek szükségességét és a mostani tárgyalások éppen arra irányulnak, hogy a választási harc hevesességét az egész vonalon lecsillapítsák. Ez az ok, amely miatt még mindig nagyon sokan hisznek abban, hogy a pártok közötti béke létrejön és az utolsó pillanatban egészen változott politikai helyzet fog kialakulni. Mindazonáltal valószínűnek látszik az a minden oldalról megerősített hír, hogy

Stirbey kormánya ma, vagy legkésőbb holnap lemond és helyébe Bratianu jön.

Az új kormányban azonban, — mint az alábbi táviratunk is közli, — nemzeti parasztpárti miniszterek is helyet fognak foglalni. Ez lesz talán az a platform, amely a békés választást biztosítja.

Legnehezebb helyzete az egész választási kampányban a magyar kisebbségnek van,

amely az utolsó perceknek izgalmában nem tud kellőképpen tájékozódni és különösen nem bírja létrehozni azt az egységet, amelyre éppen most életbevágóan szüksége van.

Hogy folyt le a tanácskozás Barbu Stirbey és Maniu között?

Barbu Stirbey miniszterelnök és Maniu Gyula a nemzeti parasztpárt elnöke között — mint ismeretes — szombaton igen fontos tanácskozás volt.

A tárgyalásokról az Adeverul ezeket írja:

A miniszterelnök közölte Maniuvval, hogy Ofelségétől megbízást kapott arra, hogy a szabad választások lefolytatásának érdekében kísérelje meg és létesítsen megegyezést a politikai pártok egymás közötti viszonyában. Mégis meglepetéssel értesült, hogy igen heves általános választási harcok kezdődtek, amelyek megakadályozzák a pártok közötti béke létrehozását.

Ily körülmények között nem lehet beszélni szabad választásról a szó tulajdonképeni értelmében.

Ennélfogva Stirbey Barbu megleghangú felhívást intézett Maniuhoz, hogy a kormányt alkotó pártok között segítse elő a megegyezés létrehozását és pedig közös választási listában való megállapodás alapján.

Ily módon, — mondta Barbu Stirbey — a heves választási harc, amely már megkezdődött, lecsöndesednék és a pártok közötti béke az uralkodó kívánságának megfelelően létrejönne.

Maniu Gyula azt válaszolta, hogy a közös választási listát nem fogadhatja el, minthogy az ilyen eljárás nem volna alkalmas a célt elérni. Engedni kell a választókat, hogy akaratukat szabadon fejezzék ki a politikai pár-

tok vezérei közül azokat választásuk meg képviselőkné, akikben hisznek és akiket alkalmasoknak tartanak. Csak azután, a választások befejezésével lehet egy együttműködő kormányt megalapítani.

Maniu melegen apellált a miniszterelnökre és kérte, hogy tartsa meg a mostani kormányban viselt miniszterelnökséget, csináljon tiszta választást, úgy ahogy azt Ofelsége kívánja és biztosította a miniszterelnököt, hogy a választási harc nem lesz heves, sőt a választások után barátságos viszony is létesíthető a politikai pártok között.

A megbeszélés így tehát eredmény nélkül ért véget.

Mégis lemond a kormány?

A mód, ahogy a miniszterelnök kifejezte magát, a tárgyalások eredménytelensége miatt: arra engednek következtetni, hogy

szándékában áll a miniszterelnökségről lemondani

és erről a lemondásról Ofelségének jelentést tenni.

Stirbey miniszterelnök, mint Bukarestből jelentik, vasárnap Brassóba érkezett, ahonnan hétfőn utazik vissza és hétfőn vagy kedden beadja lemondását az uralkodónak.

Bukarestből jelenti a Rador: Stirbey miniszterelnök ma délelőtt érkezik vissza Brassóból Bukarestbe és valószínűnek tartják, hogy a keddre tervezett minisztertanács már ma összeül és véglegesen határozni fog.

Bukarestből jelenti a Rador: A közös lista körül a nemzeti-pa-

rasztpárt ülésén élénk tárgyalások folynak, Maniu Gyula jelentést tett eddigi tárgyalásairól és a maga részéről a közös listára ellen foglalt állást. A párt több vezére azonban mellette van a békés megegyezésnek a liberális párttal. Végleges döntés még nincs.

Beavatott körök biztosra veszik, hogy még ma vagy legkésőbb holnap, liberális kormány alakul, amelyben a nemzeti párti miniszterek is részt vesznek.

A liberálisok és a magyarság.

A Natiunea című kolozsvári liberális párti lap legutóbbi számában gróf Toldalagi Mihály, a Bernády-csoport egyik vezetőtagjai, aki tudvalevőleg a liberálisokkal való megegyezést propagálta — érdekes nyilatkozatot adott le a liberálisokkal folytatott tárgyalásokról. A többiek között Toldalagi kijelenti, hogy Duca megígérte neki, hogy mindaddig, amíg a Magyar Párt és a reformcsoport között a liberális párttal való megegyezés tárgyában döntés nem jön létre, a liberális párt nem fog orientálódni semmiféle helyi magyar szervezetek, vagy egyes nem Magyar Párti magyar politikusok jelölése iránt.

A liberális párt tehát ezek szerint várta a Magyar Párt és a reformisták megegyezését és az együttműködés létesítését a liberális párttal és mindaddig, amíg a megegyezés tárgyában végleges döntés nem jött létre, nem vett fel a listájára olyan magyar politikusokat, akik egyik Magyar Párthoz sem tartoznak.

Zima és Krenner Váradon

Ma délelőtt Zima Tibor és Krenner Miklós, a baloldali mozgalmak vezetői Váradra érkeztek és bizalmas megbeszéléseket folytattak itteni elvtársaikkal.

Zima és Krenner délből foly-

tatta útját Marcsvásárhelyre, a hol fontos tanácskozások lesznek.

Beavatott helyről úgy értesülünk, hogy Zima és Krenner a megbeszéléseken továbbra is azt az álláspontot képviselik, hogy

a magyarságnak a liberális párt felé kell orientálódnia

és létre kell hozni a választási egyezményt azoknak a tárgyalásoknak alapján, melyeket Bernády György, Toldalagi Mihály gróf és Krenner folytattak a liberális párt vezetőivel.

NEM ZÁRJÁK EL AZ ALBÁN-JUGOSZLÁV HATÁRT

Belgrádból táviratozzák: Lapjelentések szerint a jugoszláv albán határt egyelőre nem zárják le, hogy lehetővé tegyék a nagyhatalmaknak azt, hogy Tirannában interveniáljanak a konfliktus barátságos el-

intézése érdekében.

A jugoszláv hajózási osztályokat utasították, hogy ne szaksítsák meg Albániában a közlekedést. Egyelőre úgy a jugoszláv, mint az albán konzulok helyükön maradnak.

Megérkezett Batir tábornok

— Saját tudósítónktól —

Váradi helyőrségének új parancsnoka, Batir Nicolae tábornok, kit a Bukarestbe helyezett Hanzu tábornok utódjainak neveztek ki, vasárnap délután érkezett Nagyváradra.

A tábornokot a vasúti állomáson a helyőrség összes katonai alakulatainak parancsnokai és szolgálati főnökei várták; a polgári hatóságok képviselőjében a távollévő prefektus helyett Fildán vármegyei főjegyző jelent meg.

Az expresszvonatból kilépő tábornokot a helyőrség legrendősebb tisztje, Pacala 86-ik gyalogezredbeli ezredes fogadta jelentésével.

Batir tábornok a megjelent parancsnokokat kézfogással üdvözölte, majd elrendelte, hogy hétfő délelőtt a helyőrség egész állományát a gyakorlótérre vezényeljék.

Ma már a kora reggeli órákban megjelent a tábornok a Bóné-kúti gyakorlótéren, szemlét tartott a csapatok felett és ezzel átvette Nagyvárad legfőbb katonai parancsnoklását.

BARANYAI JOLÁN BUCSUHANGVÉRSÉNYE

Szépszámu és lelkes közönség előtt tartotta meg a bucsuhangversenyét Váradi zenei kultúrájának egyik csaknem nélkülözhetetlen erőssége: Baranyai Jolán, aki elhagyja a peceparti Párist, Váradot és a szajna-parti Párisba költözik, hogy ott szerezzen új dicsőséget a magyar művészetnek.

A bucsuhangverseny műsora nagyszerűen csoportosította a kiváló művész női repertoárjának minden értékes számát és a kiszakított áriák régfűlt, de soha el nem felejtendő operasték sikerének forrását idézte elénk.

A közönség tapssal, virággal, meleg szívvel búcsúztatta Baranyai Jolánt, aki könnyezve távozott az utolsó rádióadás után a dobogóról...

Kedvező heti vagy havi fizetési feltételek mellett legolcsóbban és a legjobban vásárolhat vásznak, zeffi-eket, pouplinokat, férfi és női szöveteket és mindenféle textilcikkeket

Rottenberg Márton

2984 cégnél
Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 15. sz.
Levelezőlap meghívásra ügynökeim azonnal meglátogatják teljes mintakollekcióval.

Új viharok a kamatmaximálás körül a Kereskedelmi Csarnok választmányi ülésén

A Kereskedelmi Csarnok választmányja vasárnap délelőtt rendkívül népes és nagy érdeklődéssel várt ülést tartott.

Farkas István nagy tetszéssel fogadott rövid expozéja után a költségvetés tárgyalását kezdték meg. Nagyobb vita

a kereskedelmi iskola

tételénél volt. Hegedűs Nándor tette szövé, hogy a kereskedelmi és iparkamara által megszavazott évi 300.000 lei segélynek 600.000 leire való felemeltetését feltétlenül kereszttől kell vinni, hisz a közel 5 milliónyi kamarai költségvetés túlnyomó nagy részét a váradi kereskedők fizetik. Ilyen körülmények között nem lehet 500 váradi kereskedő áldozatkészségét a végsőig fokozni és folytonos tandíjemeléssel a szegényebb osztály gyermekei elől hovatovább elzárni az iskolát.

Stern Béla utal arra, hogy eddig csak 100.000 lei segélyt kapott az iskola a kamarától, nemrég emeltette fel ezt a segélyt Flegmann Armin. Hajnal Farkas a progresszív tandíj bevezetését sürgeti az iskolába. Az iskola költségvetését egyébként változatlanul előgadták.

ISMÉT A KAMATLAB MAXIMÁLÁSA

Silbermann Jenő kérte, hogy újból tüzzék napirendre régebbi, ismét indítványát a kamatmaximálás ügyében. Az elnökség javasolta, hogy az ügyet adják ki egy bizottságnak.

Silbermann hosszabb beszédben ismertette a kamatdrágaság általános és helyi tüneteit és megállapítja, hogy

a bankok ma is visszaélnek a helyzettel.

Lapszemelvényeket olvas fel, mire Farkas elnök kéri, hogy a hosszas felolvasásokat mellőzze.

VOLT VAGY NEM VOLT PAKTUM?

Silbermann indulatosan vágja oda:

— Önök nem akarnak a kereskedők nagy érdekeivel foglalkozni. Ezután kijelenti, hogy nem nyugszik bele, hogy a dolgot „elkenjék”, majd megállapítja, hogy

ezt a vezetőséget obligó terheli, hogy ezt a kérdést megoldja, mert ő csak ezzel a feltétellel kötött paktumot és csak úgy garantálta az egyhangú választást, ha a kamatmaximálást megvalósítja az új vezetőség. Új memorandumot kell kibocsájtani, mert bár a multikori memorandum teljes eredményre nem is vezetett, valami hatása volt és ma is érezhető.

Farkas elnök kijelenti, hogy neki olyan paktumról, amely a választások eredményét a kamatmaximálás kérdésével kötötte össze, nincs tudomása.

Silbermann újból ecseteli

a kamatnyomorúságot

és azt kívánja, hogy a Csarnok titkári hivatalában gyűjtsenek össze minden panaszt, hogy egy kollektív orvosláshoz kellő adatok álljanak rendelkezésre.

A maximálás ellen

Hegedűs Nándor hajlandó minden indítványt magáévá tenni, csak a kamatmaximálás indítványát nem, mert

a kereskedők, akik évek óta harcolnak az ármáximálások súlyos intézménye ellen, nem követelhetnek hasonló megtorló intézkedést másokkal szemben se.

Külföldi példák mutatják, hogy stabil valuta nélkül nincs alacsony kamat, stabil valuta mellett pedig önmagától leszáll a kamatláb. Sihermann azért fél a valuta stabilizációtól, mert ezáltal Anglia gyarmatai lennének. Ő nem fél ettől. Elvégre minden ország valutájának stabilizációjához az angol tőke nyújtott segítséget és hazzel szemben magának bizonyos gazdasági előnyöket ki is kötött, ez korántsem olyan terhes és nem leront súlyosabb „gyarmati” helyzetet, mint a mai állapot, a mikor a lei szeszélyes ingadozásától és a magas kamattól függ egész gazdasági életünk.

MÉG EGY VIHAR

Silbermann Jenő válaszolt a felszólalásokra és megállapítja, hogy az új vezetőség is el akarja sekkélyesíteni a bankok üzemeit.

Schönberger Armin hosszú és részletes vitába száll Silbermannal és hibáztatja, hogy a váradi bankokat ülteti a vádlottak padjára, holott a viszonyoknak és a Banca Nationala üzleti politikájának éppen olyan nagy szerepe van a kamatláb nagyságának kialakulásában. A Csarnok nem tolhatja fel magát bírónak és csak praktikusán, saját hatáskörében megoldható dolgokba avatkozzék.

Hajnal Farkas után Weisz Ignác helyesli Silbermann elgondolásait, de figyelmezteti, hogy a kamatláb nem az ő akciójára szállt le, hanem azért, mert a viszonyok közben javultak.

Wegner Mór után Grünberger József mutatott rá arra, hogy a kamatláb ingadozás a valutaingadozással függ össze. Ebben az irányban kell megtenni minden törvényes lépést.

Tiltakozik ez ellen és éles hangon kiáltja az elnökség felé:

— Ha így csinálják, a legközelebbi ülésen már nem lesznek itt! Csödbe fognak menni!

A kijelentés hangos vihart keltett, melyet csak az csillapított le, hogy Silbermann szavait félremagyarázta és kijelentette, hogy az egész kereskedelmi életet félti ilyen viszonyok mellett az általános csödtől.

Végül a választmányi ülés elfogadta az elnökség eredeti javaslatát.

Fried János főtitkár javaslatot terjesztett be

a kereskedők özvegyeinek és árváinak nyugdíjbiztosítására

vonatkozólag. A tetszéssel fogadott javaslatot részletes kidolgozás végett bizottság elé utalták.

Minden pár harisnyánál 20-tól 60 leig takaríthat, ha angro-árakban szerzi be harisnya és kötöttáru szükségletét a „Hófehérke” Aruházban Leitnernél a Sas-palotában.

Mozgósínházi műsorok:

Apolló és Atlantic mozgó

Ma

Medvevér

Nagy orosz dráma 7 felvonásban egy előjattékkal.

A főszerepben:

W. Malinovszkaja

a cári udvari színház v. tagja

Előtte egy kacagtató vigjáték

Holnap kedden szenzációs kettős műsor!

Dorian Terrasse és Dorian filmszínház

Ma, 6 és 9 órákor utóljára!

Aranyláz

Minden burleszkek legjobbjika.

A főszerepben:

Charlie Chaplin

Jön a

Párisi palkány

Heyman-szinkör

Ma utóljára

5, 7 és 9 órákor

Ember a tűzben

Kedvezményes jegyek érvényesek

Holnaptól kezdődőleg

Szent hegy

Extra sláger!

Hamis volt-e az aláírás?

Felmentő ítélet két bihari gazda pörében

Rendkívül érdekes magánokirat hamisítási ügyben hozott ítéletet a büntető-törvényszék Korn--Constantinescu tanácsa ma délután. A vádirat szerint 1925 november 21-én Bihar községben elhunyt Simon János 84 éves gazda halála előtt magához hivatta dr. Péchy Károly kezelőorvosát, Albert József rokonát, Egyedi Ilona szolgálat, Sebestyén József és Schönberger Ferenc kereskedőt, akik előtt dr. Péchy Károly orvos kérdésére kijelentette, hogy végrendeletet akar. Az elhunyt rokonai akkor már tudtak arról, hogy Asztalos Lajos bihari gazdálkodó birtokában van egy adás-vételi szerződés, amely szerint Simon János minden ingó- és ingatlan vagyonát eladta neki. Erre nézve is megkérdezték Simon Lajost, aki kijelentette, hogy soha semmi szerződést nem írt alá. Az örökösök Simon halála után dr. Weimann Jenő utján bűnvádi feljelentést tettek maánokirathamisítás címén Asztalos Lajos és fia, Asztalos Imre ellen. A mai főtárgyaláson a vádat Athanasiu kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Simonca György ügyvéd látta el.

Asztalos Lajos és Asztalos Imre vádlottak egybehangzóan vallják, hogy 1925 október 25-én Simon János írta alá a szerződést Méhes Imre és Leményi Sándor tanuk jelenlétében.

Albert József tanu vallja hogy Simon János előttük kijelentette, hogy aláírása hamis.

Méhes Imre és Leményi Sándor tanuk részletesen adják elő a szerződés aláírásának történetét és vallomásukra leteszik az esküt.

Dr. Péchy Károly orvos, aki a védő kérdésére kijelenti, hogy a vádlottakkal ellenséges viszonyban van és különböző pereket is folytatnak egymás ellen, előadja, hogy mikor megtudta, hogy Asz-

talos Lajos birtokában van egy állítólagos szerződés, megkérdezte Simont, aki tanuk előtt kijelentette, hogy aláírása hamis.

Az elnök: Mikor volt ez?

Tanú: Október 20-án.

Az elnök megállapítja, hogy

az adás-vételi-szerződés október 25-ről kelt.

A védő több kérdésére a tanu ellentmondó vallomást tesz, mire a bíróság nem esketi meg.

Több jelentéktelen tanu kihallgatása után Olteanu Victor tanár írásszakértőt hallgatja meg a bíróság, aki szakértői véleményében Simon aláírását hamisnak mondta, most azonban kijelenti, hogy véleménye nem helytálló, mert az aláírást egy 1889-ből kelt

írással hasonlított össze és nem volt tudomása arról, hogy az írás ilyen régi keletű és így nem szolgálhatott szakértői vélemény alapjául.

A bizonyítási eljárás befejezése után Athanasiu ügyész fenntartja a vádat. Simonca védő hosszabb védőbeszédében kéri a vádlottak felmentését.

A bíróság rövid tanácskozás után mindeket vádlottat felmentette a vád- és következményei alól.

Sulyos személyes támadás a bolgár király ellen

Kinos botrány a parlament megnyitásánál

Szófiából táviratozzák:

A parlamentárizmus történetében páratlanul álló izgalmas botrány foglalkoztatja a bolgár közvéleményt és az egész világsajtót.

Vasárnap reggel nyitotta meg a király az új kamara első rendkívüli ülésszakát.

Amikor a király trónbeszédében ezeket mondotta:

—A választók tömeges részvetele a múlt heti választásokon tanusodik arról a rendről és

szabadságról, amely azt jellemezte...

Szakazoff János szocialista képviselő ujjával a királyra mutatva, közbekiajtott:

— Ez nem felel meg a valóságnak.

A közbeszólásra a baloldali tapsviharban tört ki, míg a jobb oldal és az egész ünneplő parlament némán és megdöbbenve fogadta a rendkívüli inzultust. Pillanatokig derengő csend ült a diszteremben, majd az egész ház

felugrott és viharosan eltette a királyt.

A király sápadtan, némán várta be a tetszésnyilvánítás befejezését, azután gyorsan befejezte beszédét és eltávozott a parlamentből, anélkül, hogy ősi szokás szerint kezét szorított volna a miniszterekkel és képviselőkkel.

Szakazoff közbeszólása mely benyomást keltett annál is inkább, mert általában igen mérsékelt politikusként tartják, aki elcsúszása az erőszakos akcióknak.

Istenítélet-idő Váradon

Több helyen lecsapott a villám, de emberéletben nem okozott kárt

Nehéz, sötét esőfelhők vésszes gyorsasággal borították be a nyári égboltozatot, a kavarogó szél pillanatok alatt söpörte tisztára a kávéházak tömött terraszait és mikor pontban három órakor a Holdas-templom nagyharangja a kilencvenegy esztendő előtti

tűzvész emlékeztetésére kondult, menydörkés és villámlás jelezte a vihar közeledtét. Valóságos istenítélet idő vonult a szombatról vasárnapra virradó hajnalon. Vakító fényességgel cikázott át a villám a sötét égen, éles fénnel világította meg a hálószobák békés sötétjét, égrengés követte a villámlásokat és időnkint éles csattogással vágódott le a menykő itt is, ott is a város különböző részein. Jó harmadfél óráig tartott az ördögi színjáték és talán soha annyiszor nem kulcsolódtak inára a remegő kezek, mint a borzasztó vasárnapi hajnalon.

A hatalmas menydörgés percekint reszkettette meg a házak ablakait, ajtait és mire ránköszöntött a reggel, zuhogó zápor fejezte be a félelmetes eseményt.

A vihar a város különböző részein kisebb-nagyobb pusztításokat végzett. A Dr. Lukács (Malom)-utca 14. számú házában levő istálló tetején borzalmas erővel röpült végig a villám, amelynek gyújtó ereje megölt egy ökröt.

A telefonközpont jelentése szerint

hatvan-hetven telefonálomás rongálódott meg.

Az Olténia (Csengery)-utca

egyik házában a villamosvezetéket rongálta meg a villám és a környék rövid ideig sötétségben maradt.

Szerencsére a villámcsapások nagyobb pusztítást sehol sem végeztek és egyes helyeken ahol lecsapott, csak annyiban hagyott nyomot, hogy

fehéreneműeket perzselt meg.

Reggelre aztán kitisztult az ég és a délelőtti órákban a kánikulai forróság felejtette a hajnali vihart.

~~~~~

Gyerekek!

A legszebb szünidei ajándékbeiratkozni a Hegedüs Hírlapiroda

ifjusági kölcsönkönyvtárába ...

~~~~~  
A LEGUJABB ANYÓSVICC.

— Kohn úr — ujságolja

Grün lekendezve, — az anyósát megütötte a guta ...

— Jaj, ne nevetessen, — könyörög Kohn, mer ki van repedve a szám.

~~~~~  
x Cipészek figyelmébe!

Megérkezett a legujabb nyári cipő divatlap a Hegedüs Hírlapirodába.

A felosztatott tanácsok sorsa

— Bukaresti tudósítók távirata —

Bukarestből jelenti a Rador:

A belügyminiszter az összes felosztatott községi tanácsok visszaállítását rendelte el. Ugyancsak visszaállítják a felosztatott mezőgazdasági kamarákat is, de csak a választások után.

Itt a meleg, nagy a hőség
Ez itt már a komoly nyár,
A ruházkodás problémája
Itt alant megoldva már:
Manapjában, mit elfizet
Egy közepes fazonért,
Kész ruhát kap, elegánsat
Kettőezerkétszázért.
Ötszázötven már egy nadrág
Nem vásári tömegcikk
Bármely úr azt felveheti,
Tartós, formás, csupa chik...
Nézzen el a Fő-ut felé
— Hisz naponta arra jár —
Keresse a MENDEL céget
Mit ott vesz, azzal jól jár.

MOZI

APOLLÓ ÉS ATLANTIC
MOZGÓK MŰSORA:

Hétfő: Medvevér W. Malinowszkaja-val.

Kedd: Szenzációs kettős műsor!

— Medvevér. A szombat esti bemutatón bebizonyult, hogy a sajtóbemutatóról irt jó kritikát megérdemelte a film. Vasárnap minden előadáson nagy közönség volt és már hétfőre is sok helyet foglaltak le az Apolló 6 órai és az Atlantic 9 egynegyed órás előadására.

A DORIAN-FILMSZÍNHÁZ
MŰSORA:

Hétfő: 6 és 9 órákor: „Aranyláz” Chamberlie Chaplin sláger vígjátéka.

Kedd: Kettős műsor: „Tess” Conrad Nagel-el és „Züllés tor-kában” Doris Kenyon-nal.

Szerda: „Párisi patkány” Ivor Novelló-val. Dorian-film.

Csütörtök: „Párisi patkány”.

Péntek: „Párisi patkány”.

Elegáns **luxus cipők** méret után készülnek
Deczkynél Bul. Reg. Ferd. 25.
Klobusiczky-palota
3647

Hallatlan olcsó árak

Bodnár Gyula

bőrkereskedő-cég utóda

ismét megkezdte árusítását

A. Iancu (Kossuth)-utca 5.

Gyermek kész bakancs felsőrész 60 leitől, fekete bőr férfi felsőrész 100-tól 150 leig, vörös bakancs felsőrészek 160—180 leig.

Felsőbőrök, belésbőrök, talpárak, cipészkelekek

nagy mennyiségben minden elfogadható árban, még beszerzési áron alul is lesznek elárúsítva.

Gummisarkok

tucatonként 40-től 120 leig.

Cipőfelsőrészek

készítését hozott bőrből is legolcsóbban vállaljuk.

SPORT

NAC-Törekvés-Bihorul komb.—Sabária 3:3

Féldő 1:0

Eldöntetlenül játszott nemzeti válogatottunk

Tegnap ismét nagy napja volt a nagyváradi labdarúgó sportnak. A Kinizsi után most Magyarország egyik legjobb ligacsapatával, a szombathelyi Sabáriával sikerült hízegő eredményt elérni a váradi kombináltnak.

Amilyen nagy volt a mérkőzés erkölcsi sikere, olyan

lehangoló és elszomorító az anyagi eredmény,

ugy, hogy a mérkőzést rendező egyesületeknek súlyos ráfizetések voltak.

Pedig a tegnapi mérkőzés, nem is beszélve a nívóról, olcsó helyáraival és a hölgyeknek nyújtott kedvezményrel nagyobb érdeklődést is megérdemelt volna. Habár a rendező egyesületek oly fej nélkül dolgoztak, hogy senki sem találta meg a helyét, sem fenntartott hely nem volt. Mindezekből azon szomorú tapasztalatot vonhatjuk le, hogy a tegnapi mérkőzés, amely feltétlenül nagyobb érdeklődést érdemelt volna meg, még jobban elveszi a közönség kedvét a meccsek látogatásáról.

Hisszük és reméljük, hogy a tegnapi mérkőzéssel ismét megkezdődik egy győzelmektől telített futball év, mint amilyen az elmúlt évi volt. Mert kombinált csapatunk ismét a siker reményével veheti fel a küzdelmet a külföldi csapatokkal.

Billér Irén kezdő rugására és Krüger Károly sípjelére a csapatok a következőképpen állanak fel:

Sabária: Weinhardt, Nagy, Blitzenes, Pesovnik, Sági, Vámos, Kása, Mészáros, Stoflián, Szladovits, Buresch.

Várad: Ströck I., Bartha, Rácz, Berkessy, Körözi, Sternberg, Plesch, Barátki, Szemere Grünbaum, Csomag.

Kezdes után Várad nagy elánnal fekszik bele a játékba, rögtön meg is van az eredménye. Csomag lefut, beadását Szemere az ellenkező sarokba vágja. (1:0.)

A góla a közönség orkán-szerű tapsal válaszol, mely percekig nem akar elülni. A Sabária is támadásba megy, de nem bírja áttörni a precizen működő váradi védelmet. Egy tizenegyeshez is jutnak, mit

Ströck István hihetetlen bravurral paríroz.

Majd Barátky helyett Pápai jön be, ugyszintén a sérült Körözi Bradea váltja fel.

A második féldőben Körözi visszajön és most Sternberg megy ki, később Csomag kényszerül kiállni, akit a visszajövő Sternberg helyettesít.

Kavarodásból sikerül a Sabáriának kiegyenlíteni, majd kornerből Stoflián gólt fejel, sőt Mészáros 20 méteres bombájával háromra szaporítja a gólok számát. Most Várad irtózatossá finislibe fog és Pápai, majd Szemere (11-es) révén kiegyenlítene.

Krüger Károly jó bírója volt a mérkőzésnek.

IFJUSÁGI BAJNOKI
MÉRKŐZÉSEK

NAC—Amateur 1:1 (0:0.) A NAC ifj. mindvégig 10 emberrel játszva, óriási lelkesedéseért megérdemelte volna a győzelmet. A gólokat Máthé 11-esből és Grünbaum II. rugták. A NAC egy tizenegyes nem értékesített. Bíró: Popp.

Törekvés—Bihorul CFR 0:0. A Bihorul, habár gyengébb volt ellenfelénél, lelkes játékáért feltétlen megérdemelte az eldöntetlen eredményt.

Egyetértés—Makkabea 1:0 (0:0.) Az Egyetértés megérdemelten jutott a 2 bajnoki ponthoz. A gólt Bartha rugta.

Jégszekerények

nagy választékban legolcsóbban kaphatók **KUN** vaskereskedő-nél Avram Iancu (Kossuth)-utca 3. szám. 3604

Wallerstein
butorok

legszebbek, legjobbak
nagy választék

3644—3

Esőernyő Blum Vilmosnál

mélyen leszállított árban

Köröspart

Javításokat és áthuzásokat olcsón vállalok.

Schvariz ékszerész

üzletét Strada Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám alól

Bul. Reg. Ferdinand 3. alá helyezte át.

Állandó, dus választék briliáns-, gyémánt- és arany ékszerekben, valódi keleti gyöngyök, ezüst dísz tárgyakban és evőeszközökben. 3708

Vidéki eredmények

Bukarest: Románia — Lengyelország 3:3 (2:0.) Tudóstónk szűkszavú távirata szerint a román csapat technikai fölsőbbiségét a lengyelek csak hagyományos ielkesedésükkel tudták ellensúlyozni.

Kolozsvár. Universitatea Victoria kombinált—Haggibor—KAC kombinált 2:1 (2:0.)

Giurgiu két góljával már 2:0 vezet az Universitatea Victoria comb., mikor a Haggibor Kac. komb. egy öngóllal szépít az eredményen.

Alulírottak fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk

őzv. Kain Jakabné,
szül. Diósi Debora

f. hó 19-én, Szalontán hirtelen elhunyt. F. hó 20-án délután 5 órákor a Velencei temető halottas házából helyezték örök nyugalomra.

Kain Regina férj. Eilmann Jánosné és gyermekei, Kain Rezső és neje, Schwartz Rózi, Kain Etelka férj. Szántó Mártonné és gyermekei, Kain Imre és neje Hering Józsa és gyermekei, Kain Sándor, őzv. Grósz Eduárdné, Diósi Lajos testvérei.

Heyman szinkör

Hétfő: Ember a tűzben. Utóljára. Kedvezményes jegyek érvényesek!

Kedd: Szent hegy. Premier! Extra sláger.

Szerda: Szent hegy. Extra sláger!

= Ember a tűzben. Ma utóljára láthatjuk a Heyman Szinkörben Olga Tschechowával és Henry Stúárttal a főszerepben az Ember a tűzben című nagyszerű filmet 5, 7 és 9 órákor. Jön! Szent hegy! Jön!

Kepes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményű 2393 I

sérvkötők, haskötők,

gummi-harlsnyák, speciális kötszerek, női és férfi övszerek

3644—3

Az új bélyegtörvény által előírt

JURNAL

Lei 225.—

LELTÁR

Lei 180.—

Kaphatók

SONNENFELD

papírkereskedésében

Felgyújtotta a házát és felakasztotta magát egy hetvenéves váradi gazdálkodó

Öreg ember nem vén ember — Tragédia a Törkölymérő dűlőben

— Saját tudósítónktól —

Sokat hányatott, vihartelt életéhez szinte illet, hozzákiváncsolt az a borzalmas halál, amely egyszersmindenkorra megváltotta ezen vidékektől a jó öreg Szalai Gábort. Az örökösök, akik életében üzték, ütötték, verték a szegény embert, erre a megoldásra úgy látszik, mégsem lehettek egészen felkészülve és amikor a lángban álló épület — amit Szalai Gábor gyújtott magára — kísérteties világánál, meglátták a kötelelő, eltorzult arcú öreget, neki estek özv. Máthé Péternének és gyermekének, akik gyöngédséggel és szeretetükkel egyedül tették elviselhetőbbé Szalai Gábor utolsó éveit.

A minden részletében megrázó tragédiáról a következőket sikerült megtudnunk:

Esztendő óta élt a legnagyobb visszavonultságban a Törkölymérő oldal 77. szám alatti kis egyszerű parasztházban Szalai Gábor 75 esztendő gazdaember. A ház mögött szép gyümölcsös feküdt és a háboru alatt özvegy-sorsra jutott Szalai maga gondozta a kis földdel együtt, ami megért vagy kétszáz ezer lejt. A kis ház és föld körül támadt aztán a harc Szalai Gábor hét gyermeke, de különösen veje, Dániel Ferenc között, aki a szomszédos telken, csaknem egy portán lakott apósával. A hozzátartozók még az öreg életében beakartak ülni a kis birtokba, amelyhez azonban Szalai Gábor görcsösen ragaszkodott:

— Amíg én élek — mondotta ilyenkor az öreg — nincs itt semmi helyetek. Várjátok meg amíg meghalok, aztán úgy is a tietek lesz minden.

Talán kilenc éve annak, hogy Szalai Gábor megunt az örök egyedüllétet és odavette kis 3-4 esztendősi fiával együtt Máthé Pálné hadiözvegyasszonyt. Ettől kezdve aztán mintha nyugalmasabb lett volna az öreg ember élete. Özvegy Máthé Pálné gondját viselte, főzött, mosott rá és vezette is a háztartást, amelyre addig senkisésem ügyelt. Szalai Gábor roppant megkedvelte a fiatal özvegyet és rajongással megszerette a kis Ferenc gyereket is, a kivél egész naphosszat eljátszadott.

Egyszer aztán arról kezdtek sűgölni a szomszédok, hogy Szalai és Máthéné vadházasságban élnek egymással és hogy a fiatalasszony annyira hatalmába kerítette az öreget, hogy már a vagyonát is ráiratta. Hogy a mendemondának volt-e valami komoly alapja, az egyelőre még ma is titok, de a tény az, hogy

Szalai Gábor 1920 augusztus 22-én vagyonának felét ráiratta, az akkor már 6-7 esztendősi Máthé Ferencre,

a gondját viselő Máthé Péterné fiára.

Amikor Szalai Gábor gyermekei ezt megtudták, nekiestek a szegény embernek, aki hosszú hónapokon keresztül viselte a gyermeki szeretetnek és ragaszkodásnak letagadhatatlan emlékeit. Az eset után egyideig békét hagytak

az öregnek és polgári uton próbálták érvényesíteni keresetüket. Miután azonban az ajándékozás törvényes formáságok közt jött létre és a vagyon felére az árvaszék tette rá a kezét, nem boldogultak. Az összes fórumokon elutasították őket.

Miután most már nyilvánvalóvá vált, hogy a törvényes uton semmire sem mennek, radikálisabb eszközökhöz nyultak. Körülbelül egy évvel ezelőtt Dániel Ferenc berontott apósa házába, amelyben az öreg történetesen, egyedül tartózkodott. A felbőszült

Dániel össze-vissza verte az öreget,

akinek balkarja az ütések következtében eltört. Gondos ápolás után Szalai Gábor hamarosan összeszedte magát, de a csunya megaláztatást sehogyan sem tudta elviselni. Egy óvatlan pillanatban petróleummal leöntötte a lakás berendezését és meggyújtotta a butorokat, majd a szoba mestergerendájára felkötötte magát. Tettét azonban hamarosan észrevették és a már lángokban álló épületből sikerült kimenteni, a már fudokló öreg embert.

Hosszu hónapok teltek el azóta és a szerencsétlen sorsu ember sokszor hangoztatta, hogy nem bírja már tovább ezt a szenvedést, végezni fog magával. Máthéné és kisfia, aki immár a Gódu liceum negyedik osztályának a növendéke, mindent elkövettek, hogy a szegény öreg embert végzetes szándékától eltérítsék. Egész a múlt hónapok végéig nem is volt semmi baj. Május vége fele Máthéné, hogy a háztartás gondjain enyhítsen, odavette albérlőnek Szentesi János pincért, aki a Str. Alexandru (Teleky-utcai) Rónai cégnél volt alkalmazásban.

Az öreg Szalai nem jó szemmel nézte az új jövevényt a házában és

féltékenykedni kezdett.

Mogorván, szótlanul járt a házában és mindenre volt valami megjegyzése. Így ment ez szombatig. Szombaton aztán az események drámai gyorsasággal követték egymást. Reggel még meggyet szedtek a gyümölcsösben. Ott volt az öreg, Máthéné és a fia, meg Szentesi János.

Hét óra után csendes lett a kis ház, csak az öreg Szalai Gábor pipázgatott a pitvarban. Ott látták a szomszédok még délidőben is, sőt kora délután. Máthéné a Tudószanatóriumban főzte az ebédet, oda járt ki mindennap. Szentesi elment munkára, a kis Máthé Ferenc pedig vizsgán volt a liceumban.

Az első nő az Óceán felett

New-Yorkból táviratozzák:

Luba Philips amerikai pilótánő július elején startol az Óceán átrepülésére.

Philips kisasszony New-Yorkból Londonba, onnét Rómába repül, visszafelé pedig Rómából leszállás nélkül akarja elérni kiindulási pontját, New-Yorkot.

Este hét óra körül jöttek haza Szentesi meg a gyerek. A lakás ajtaja zárva volt, zárva voltak az ablakok is. Roppant gyanus volt, hogy többszöri zörgetésre sem kaptak választ. De az is föltűnt nekik, hogy a lakás ajtaján és ablakrésein

fojtó füstszag tört elő.

Megrémülve nézegettek jobbra meg balra, majd a kis fiu elszaladt a ház végére, a nyári konyhához, hátha ott van a bácsi:

— Szent isten — kiáltott a gyerek — tessék jönni, a Szalai bácsi felakasztotta magát.

Szentesi is odarohant, de majd megdermedt az ijedtségtől:

— Ott lógott az ajtófélfán nyakában vastag hurokkal, kimeredt szemekkel Szalai Gábor.

Szentesi nem mert bemenni, a gyerek közben lélekcsakadva szaladt az édesanyjához, akinek elmondotta, mi történt.

Máthéné és kisfia dr. Verzár István orvossal, aki véletlenül kintjárt a szanatóriumban, érkeztek vissza a házhoz, ahol akkora odagyűltek a szomszédok is, akik ahelyett, hogy a lángban álló épület oltásához fogtak volna, vagy a szegény öreget levágták volna a kötélről, úgy látszik, csak arra vártak, hogy Máthéné hazajöjjön, mert

Dániel Ferencsel együtt nekiestek a szegény asszonynak meg a gyermekének és ütötték-verték őket.

Dr. Verzár István törte fel a nyári konyha ajtaját, levágta a kötelet, de persze szegény Szalai Gábor már nem élt. Körülbelül egy órával előbb következett be a halál.

Az egyik villából telefonáltak a tűzoltóknak és a rendőrségre, de mire a tűzoltók kiérkeztek,

Szalai Gábor háza mindeztől porráégett.

Egyedül a nyári konyhát sikerült megmenteni, habár a lángoknak a tetőzetét is elpusztították.

Vádol a halott.

Az öngyilkos Szalai Gábor zsebeiben, az időközben kiérkező rendőri bizottság több levelet talált, amelyben a szerencsétlen sorsu ember elpanaszolja, hogy életének megkeserítői készítették erre a végzetes lépésre:

— Előbb leöntöttem mindent petróleummal — írja egyik levelében az öreg — meggyújtottam a szőnyeget, hogy

velem együtt pusztuljon el minden.

Azután hajtom végre tervemet, a hurkot már elkészítettem a nyári konyhában.

Egy másik levelében megható sorokban mond búcsút a kis Máthé Ferencnek:

— Jól tanulj Máthé Ferenc. Neked hagyom a zsebkésem, zsebórámat és a katonaládám. 1927 május 27-én olyan borízú eset történt az én kis szobámban (akkor költözött oda Szentesi János), hogy tovább nem tűrhetem. Alig birtam ki 21 napig, jobb a halál mint az olyan élet, pedig de féltem mindég a haláltól, de mégis csak azt választottam. A jó isten büntesse meg a kezeit azoknak, a ki belekergettek.

Egy másik levelében, amelyet dr. Sovrea Valérhoz intézett, kéri a vezetőügyészt hogy indítsa szigorú vizsgálatot élete megrontói ellen.

Az ügyészség intézkedésére a tragikus végű Szalai Gábor ügyében a rendőrség nyomában bevezette a vizsgálatot annak megállapítása végett, hogy kiket terhel a felelősség az öngyilkosságért?

Az Apolló és Atlantic

hétjői

Medvevér

előadására a jegyek egyharmada elővételben kelt el.

Biller Irén vendégjátékai

Szombaton este kezdette meg több napra tervezett és máris meghosszabbított váradi vendégjátékait a pesti színpad egyik ünnepelt sztárja: Biller Irén, aki az első este a Varázske-ringőben, tegnap pedig a Nótáskapitányban aratott felejthetetlen nagy sikert.

Biller Irén az igazi, nagy szubrettek minden kellékével rendelkezik: ötletes, vidám, nagyszerűen táncol és olyan ragyogó egyéni humort reprezentál, mint kevés magyar színész.

A közönség mindkét este zsufolásig megöltötte a színházat és valósággal extázisban ünnepelte a primadonnát. Az előadás — mindkét este — méltó volt a pesti vendéghez.

A Dorian Terrasse

nyári mozgósínház legközelebbi slágere

A párisi patkány

Történet a szerelem és apacsok világából

A főszerepben:
Ivor Novello

Osvát konferál

(Goethe — Lindberg)

Mindig örömmel vesszük és adjuk hírül, ha Osváth Kálmán konferanszaival színesíti Nagyvárad szellemi életét. Ezt a különös embert még a céhbeliek sem tudják elskatulyázni. Író-e vagy publicista, lírikus-e, vagy politikus? Nem is fontos, hogy eldöntessék. Osvát Kálmán így egészében, sokrétiségében, a z, a ki. És méltó rá, hogy meghallgassa mindenki, akár Goethéről, akár Lindbergéről beszél. Bármilyen cím és lobogó alatt is — Osvát mindig a legmáibb mának beszél. És a felületesek csak azért mondják romantikusnak, mert nem tudják észrevenni, hogy utolsó trónkövetelője ő — a józan-észnek. A Goethe-konferansz gyönyörű lesz: valóságos inculója a ma emberének!

Ma utóhára

5, 7 és 9 órákor

Ember a tűzben

Holnap

SZENT HEGY

extra sláger.

Színház

Heti műsor

Hétfő este: Drótostót, Biller Irén vendégfelleptével.

Kedd: Nebántsvirág, Biller Irén vendégfelleptével.

Szerda: Tatárjárás, Biller Irén vendégfelleptével.

— Biller Irén vendég szereplése. Biller Irén, a budapesti Fővárosi Operettszínház kitűnő primadonnája ma este a Drótostótban egyik legjobb szerepét, a Zsuzsit fogja eljátszani. Holnap este fél 9 órákor a Nebántsvirág operett-reprize lesz, amelyben Biller Irén egyik legparádásabb szerepében fogja eljátszani a váradi közönséget. Szerdán este lép fel utoljára Biller Irén: a Tatárjárás régóta műsoron nem levő kitűnő magyar operettben. Magyarországi önkéntes szerepét játssza.

Ruhákai

fest, tiszt

Gallérokai

legszebben mos, vasal

Szabó László

Take Ionescu (Körös-utca 1.
Fiók: Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand

Mi uiság?

A lei ma Zürichben: 313.—

Zürichi nyitás

BUKAREST 313 —

BERLIN	—	—	—	—	12322—
NEW-YORK	—	—	—	—	520 —
LONDON	—	—	—	—	2524 75
PARIS	—	—	—	—	2062 —
MILANO	—	—	—	—	2902.50
BUDAPEST	—	—	—	—	9065 —
PRAGA	—	—	—	—	1540—
BECS	—	—	—	—	7315 50

Váradai árfolyamok

1927. június 18.

Pengő	—	—	—	Pénz	29.35	29.50
Dollár	—	—	—	—	168.—	169.—
Cseh korona	—	—	—	—	4.99	5.03
Svájci frank	—	—	—	—	32.50	32.70
Osztrák shilling	—	—	—	—	23.60	23.75
Francia frank	—	—	—	—	6.65	6.75
Angol font	—	—	—	—	820.—	825.—
Olasz lira	—	—	—	—	9.50	9.60

Ha a sportot szereti,
úgy a
Szent hegyet
megnézi.

* **Lupu miniszter autóbalesete.** Bukarestből jelenti a Rador: Dr. Lupu közoktatási miniszter tegnap autószerencsétlenség érte: egy kirándulás alkalmával autója felborult. A miniszter lábán könnyebben megsebesült, sérülése egyáltalában nem súlyos, de mégis ágyat kell őriznie és ez megakadályozza abban, hogy a választási harcban résztvehessen.

* **Elfogadták Erdélyi Szever lemondását.** A belügyminisztériumból ma délelőtt távirati értesítés jött a városházára, a mely közli, hogy a minisztérium elfogadta Erdélyi Szever dr-nak, az állandó választmányban viselt tisztségéről való lemondását.

* **Az uszoda kibővítése a tanács előtt.** Az évek óta húzódó uszodakérdés közeledik a befejezéshez. Az elmúlt héten ugyanis bizottság szállt ki bevizsgálni az uszoda ügyét, mely felett rövidesen a városi tanács fog dönteni. Nem akarunk a döntés elé vágni, de bizunk benne, hogy a tanács megadja az engedélyt az uszoda felépítéséhez és így Nagyvárad kánikulától meggyőztört polgárai jövőre végre egy megfelelő üdülöhelyhez jutnak. Az a produktív szellem, amely a mai városi tanácsot jellemzi, kétségtelen biztosíték, hogy az uszoda évek óta húzódó ügye kedvező elintéztést nyer.

* **Felhívás a munkássághoz.** A szociáldemokrata párt felhívja a munkásság figyelmét a választói igazolványok átvételére. Ma délután 3—6-ig az A, C, Cs, Cz, D betűkkel kezdődő családnévű választók vehetik át az igazolványt.

* **Az Oceánrepülők Budapestén.** Budapestről táviratozák: Chamberlin és Levine az eddigi tervek szerint pénteken délelőtt érkeznek Budapestre. Az Oceánrepülők a Mátyásföldi repülőtéren fognak leszállani. Fogadtatásukra és a rendfenntartására minden előkészület megtörtént.

* **Bleyerné Garzó Adél** növendékeinek vizsgahangversenye június 26-án, vasárnap délelőtt 11 órákor lesz a Katholikus Körben.

* **Váradon meglopott szatmári kereskedő.** Gene Adolf szatmári kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap a Félix-fürdőben az autobusznál ismeretlen tettes ellopta az aranyórát és láncát. A nyomozást megindították.

* **Iskolai találkozó.** Az Orsolya zárdában 1921—22. évben polgárit végzett iskola-társnőket felkéri a rendezőség, hogy f. hó 26-án reggel fél 8 órákor az Orsolya zárdában jelenjenek meg a megbeszélte éves találkozón.

Jön!

Szent hegy

Jön!

* **Zander. (gyógytorna) intézetemet Str. Printul Carol (Szilágyi Dezső)-u. 10. diathermiás kezelésre is berendeztem. Diathermiás kezelés 10—12-ig; hőlég-, Zander-kezelés és gyógytorna 2—5-ig. — Dr. Kiss Vilmos orvos.**

* **Halálozás.** Egy áldott lelkű, nemes szívű uriaszony, öz. dr. Szolcsányi Hugóné, néhai dr. Szolcsányi Hugó jogakadémiai tanár özvegye, rövid, de súlyos szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése holnap, kedden délelőtt háromnegyed 10 órákor megy végbe a Lukács György utcai gyászházról. Gyászolják: leánya Schiller Ferencné szül. Szolcsányi Olga, Lili, Pisti unokái és veje Schiller Ferenc p. ü. főtanácsos. (Veiszlovits.)

Mint résztvétellel értesülünk, Márton Gizus, öz. Márton Lajosné leánya 20 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése ma, hétfőn délután 6 órákor lesz a zsidó kórház udvaráról. Halálát az édesanyja, testvérei és kiterjedt család gyászolja.

* **Kézimunka-kiállítás.** A Széchenyi-téri kioszk termében vasárnap délelőtt egy olyan kis kiállítás nyílt meg, amely minden érdeklődésre és figyelemre a legkomolyabban érdemes. A Str. Decebal (Vitéz)-utcai áll. elemi iskola apró kis növendékeinek bámulatos kézügyességéről tanuskodó munkáit állították ki az iskola lelkes tanítói. Szébbnél-szebb kézimunkák és slójd-munkák váltakoznak a zsufolásig megtöltött terem anyagában és a legteljesebb elismerést szerzik meg azoknak, akik az apró gyermekek fejlődő kézügyességét ilyen hasznos módon értékesítik. A kiállításnak vasárnap egész nap rengeteg nézője volt és igen sok kiállított munkát vásároltak meg.

* **Die Gartenlaube.** Szép képes illusztrált folyóirat ára 25 Lei a Hegedüs Hirlapirodában, előző számát ingyen mellékeljük.

Új könyvek a Hegedüs hirlapiroda kölcsönkönyvtárában

Auernheimer: Amerikai nő	3589
Arioato: Örjög Lorántból	3591
r.gai: Viola Vera	3592
Balla: Arezoi varga	3594
Bracco: Hütelen	3588
— Vége a szerelemnek	3588
— Don Pietro Caruso	3590
Berszik: Négy kosár	3588
— Ügyetlen udvarló	3587
Berkeley: Kis márkine	3586
Barnum: Milliód	3589
Bernstein: Édes otthon	3593
Bresztovszky: Művész nyomor és művész gőg	3594
Brieux: Bölcös	3593
Caillavett: Zöld frakk	3591
Cavallotti: Énekek éneke	3597
Carille: Gyémánt nyaktánc	3589
Droz: Az ur, az asszony és a baba	3585
Dóczy: Csók	3591
Drasche: Kutyaőr	3598
Daudet: Művész házasságok	3600
— Utolsó leckeóra	3600
De Amicis: Török nő	3601
Franze: Az ing	3596
Farina: Erősebb a szerelemnél	3597
Fridtjof: Ejen és jelen át	3601
Gjellerup: Arkádiai legenda	3595
Gorkij: Cosudez Makar	3599
— Tévedés	3599
Hervien: Ismerd meg magadat	3591
Hauptman: Takácsok	3593
Herzog: Óriás	3598
Hoffmann: Coppelia Antonia	3594
Hebberton: Helen fiacskái	3595
Heyking: Találkozások	3595
Josika: Emródi kísértet	3603
Kurz: Bálint lovag szerelme	3585
Kipling: Ujabb Dsungel története	3589
Kármán: Fenni hagyományai	3587
Leleszy: Opái sziget	3604
Lavedan: Sire	3593
Lagerlöf: Ezüstbánya	3585
Maupassant: Ékszeres	3586
— Gyöngyisasszony	3586
Molnár Jenő: Harmadik	3587
Mairet: Áldozat	3596
Musset: Éjszakák	3600
Provins: Hogyan fognak meg bennünket	3586
Plutarchos: Perikles	3595
Segesdy: Szerelmek az élet	3603
Somlyó Zoltán: Őszi regény	3602
Sándor: Perényi rejtély	3602
Strindberg: Egy házasság története	3600
Smith: Különös házasság	3597
Shaw: Ördög cimborája	3590
Sardou: Vájlunk el	3588

A világhírű D. K. W. motorbiciklik és az Opel kerékpárok megérkeztek a Cyclcomerchez Reg. Ferdinand 25

Weiszlovich Emilt inzultálta egy állítólagos grófi titkár

— Saját tudósítónktól —

Kinos utcai botrány játszódott le vasárnap délből a Stepper cukrászda előtt. A hajnali égháború után a derűs égből forrón tüzött a júniusi nap, a korzón a legtarkább színvegyülékben keringett a publikum, a kánikulai fojtó, forró hangulat újabb vihart rejtetően felelt az emberek lelkére. — Verejtékező sétálók kábultan menekültek egy pohár jeges sör után, a puhára olvadt aszfaltot kecses női cipellők süppedtek a laza szurokba. Azok, akik a közeli vihart jósolták, nem csalódtak. A vihar elkövetkezett, nem ugyan égháború képében. Sőt. A vihar a földön játszódott le, mint említettük, a Stepper cukrászda előtt. Így történt:

Weiszlovich Emil, a Park-szálló tulajdonosa csöndben korzózott a vasárnapi forgatagban, amikor a Stepper ajtajából elébe került egy szürkeruhás fiatalember és valamit

hangosan Weiszlovich felé kiáltva, mellbe ütötte a Park-hotel tulajdonosát.

Weiszlovich Emilt meglepetés-szerűen érte az ütés, azonban nem vesztette el lélekjelenét és a támadó fiatalembert hirtelen átkarolva, ártalmatlanná tette.

Pár pillanatig tartott az egész jelenet, amikor a korzó sétáló közönségéből többen közbeléptek és szétválasztották a feleket, anélkül, hogy Weiszlovich Emilnek alkalma lett volna megtorolnia a támadást.

A kinos jelenetnek nagy nézőközönsége volt és az affér híre pillanatok alatt terjedt el az egész városban, különféle kombinációkra adva alkalmat. Weiszlovich Emil tovább folytatta sétáját, míg a támadó fiatalembert, akit Spitzer Miklósnak hívnak, foglalkozására nézve egy grófi titkárnak mondja magát, nagy tömeg vett körül, akik kíváncsian érdeklődtek az affér keletkezésének oka felől.

A szürkeruhás fiatalember mosolyogva tért ki minden felvilágosítás elől és csöndben eltávozott az affér színhelyéről.

Röviddel az affér lefolyása után felkerestük Weiszlovich Emilt, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Szállodai személyzetemnek megtiltottam, hogy Spitzer Miklósnak szobát bocsássonak rendelkezésére, mert az elmúlt évben többszöri ittartózkodása után a rendőrség és a sziguranca többször nyomozott utána, később pedig az egyik helyi lapban cikket is olvastam vele kapcsolatban, ahol őt „ál-

grófi titkár”-nak aposztrofálták.

— Pár nappal ezelőtt Spitzer újból Váradra érkezett és a Park-szálló portása titálman dacára szobát adott neki. Én természetesen mindjárt az első napon felmondtam a szobát, miután szállodám jóhírnevét meg akartam óvni attól, hogy ott esetleg a rendőrség tovább érdeklődjön utána. Spitzer a felmondás kézbesítése után hozzám fordult felvilágosításért, amikor is közöltem vele

a fentieket. Ma délelőtt aztán újból felkeresett engem azzal, hogy beszélni szeretne velem. Én erre a szálloda irodájában adtam módot neki, hangsúlyozva, hogy köztünk csupán szállodai ügyben lehet beszélgetés és így nem teljesíthetem azt a kérését, hogy vele mint magánemberrel, **négyszemközt, tanúk nélkül** a lakásomon tárgyaljak.

Erre ő eltávozott és el is költözött a hotelből.

Kétszáz személyes repülőgépek épülnek az Ocean feletti közlekedés céljaira

Minden politikai szenzációnál nagyobb világérdeklőség az a berlini távirat, amely egy titokban épült hatalmas repülőgépről számol be.

A thóri repülőgép-gyárban ugyanis hónapok óta a legnagyobb titokban lázas munka folyik. Külön e célra alkalmazott mérnökök, munkások, szerelők egy elkerített telepen dolgoztak, amelyet a munka befejezéséig nem hagyhattak el. Senki sem tudta, hogy mi készül ebben a titkos gyárban, sokan azt hitték, hogy valami új, féltelmes hadieszközöt fabrikálnak, amely az emberiség pusztító ösztöneinek szolgálatába fog állani.

Most végre kiderült minden: a nyilvánosság elé bocsátották a világ legnagyobb, legseniálisabb aeroplánját, amely nem a háború diadalát, hanem éppen ellenkezőleg, az emberiség békés együttműködésének dicsőségét hirdeti.

Ez a monstre gép egy új jármű, amely

Amerikából Európába és vissza 48 óra alatt fogja az utasokat szállítani.

Komoly közlekedési eszköz lesz, nem sport, nem az emberi idegek teherbíróképességeinek versenye, hanem az eddigi büszke gőzhajó komoly versenytársa, amely bizonyára győzelmesen fog kikérülni a nemes küzdelemből.

A repülőgép 200 utas szállítására van berendezve. Hatalmasabb minden eddigi légi járműnél; magassága meghaladja a 15 métert. Az utasok számára kényelmes ülőkék vannak berendezve. Fényűző hálókahelyiségek, nagy-szerű étkezők, olvasók és szórakozóhelyek. Nincs az a luxusvonat, amely több kényelmet biztosítana az utasoknak, mint ez a légi jármű, amely biztonság tekintetében is teljesen fölveszi a versenyt minden Oceanjáróval.

A repülőgépre hét motor van felszerelve. Egyszerre három működik, kettő mindig tartalékban van. Minden motor mellé külön gépészt alkalmaznak. A kormányzást elektromossággal végzik, nincs tehát szükség benzin-pótlásra, a villamosságot fejlesztő gép bőven ellátja az aeroplánt a szükséges hajtóerővel.

A légi jármű nemcsak utasokat,

hanem csomagokat is fog szállítani és a viteldij, dacára annak, hogy az építési költségek egymillió aranymárkánál többet tesznek ki, nem lesz nagyobb, mint egy Oceanjáró gőzös elsőosztályú hajó jegye.

A szakértők már alaposan megvizsgálták a világ legszenzációsabb mechanizmusát és olyan elragadtatással nyilatkoznak róla, amilyenre eddig alig volt példa. A közönség valószínűleg vallásos áhítattal szemlélte ezt a nagyszerű alkotást, amely legyőzött minden távoiságot és hidalat vert az Ocean fölé.

Alig kétezer ember várta Chamberlinéket Bécsben

Münchenből táviratozzák:

Chamberlin a Columbiával vasárnap délután 5 óra 25 perckor szállott fel és a kíséretében lévő repülőrajjal együtt Bécsbe indult.

Bécsből táviratozzák:

Chamberlin, aki 7 óra 30 perckor érkezett meg Bécsbe, az asperni repülőtéren már csak alig 1500—2000 ember várta.

A kirendelt karhatalom nagyobb volt, mint a közönség.

Mikor a repülőgépek megjelentek a láthatáron: a repülőter különböző pontjain felállított husz katonai zenekar zendített rá az amerikai himnuszra.

A múlt heti csalódás, a borús esős idő és a repülők késői érkezése százezreket tartott vissza a megjelenéstől és általában nyomott hangulatot teremtett.

A repülőket Schnert kereskedelmi miniszter, majd a bécsi amerikai követ üdvözlötte.

— Ma délből, dr Soós István urral korzóztam, amikor a Stepper előtt megtámadott Spitzer. A támadás után átkaroltam, meg nem torolhattam a támadást, miután nem akartam az utcai botrányt fokozni. A rendelkezésemre álló három elégtételestérzési mód közül, t. i., hogy vagy megverem, vagy lovagias utra terelem az ügyet, vagy a rendőrségnél teszek ellene feljelentést, az előttem ismert okoknál fogva a harmadikat választottam és Spitzer ellen a mai napon a rendőrségnél megtettem a feljelentést.

A feljelentés folytán Spitzert előállították a rendőrségre, ahol megkezdtek kihallgatását.

A repülőgép a jövő héten megteszi próbautját és utána nyomban megkezd a szabályszerű menetrendszerű közlekedést. Előreláthatólag óriási érdeklődés mellett.

Hir szerint

még három ilyen gép készül,

ugy, hogy néhány hónapon belül mindennap

lehetséges lesz Amerikából Európába, vagy onnan vissza, két nap alatt utazni.

tartalmas,
szép szabásmintával
Ára csak 20 Lei
a Hegedűs Hirlapirodában
Cime az Új divat

KÜLÖNFÉLEK

SIESSÜNK Horváth zálogházba lejárt zálogjegyeinket rendezni, mert 30-án árverés lesz. 129

ELSEJERE középiskolai tanuló vagy fiatalembert teljes ellátásra felvesz Antal Sándorné, Episcopul Pavel (Pável)-u. 20. Fürdőszoba, Zongora. 108

ÜZLETHELYISÉG KIADÓ! Az Orthodox Izraelita Hitközség Páta Mihai Viteazul-i húscsarnoka mellett. Érdeklődni lehet a hitközség jegyző irodájában Str. Manastirei No. 2. 107

ELVESZETT egy 5500 leiről szóló betétkönyv. A megtaláló vigye az Agrár bankba, hol jutalmat kap. 138

Butorok

tulajdonozott raktár miatt

őrlési árleszállítással

3479
Complet hálók 14.000, Telehálók 20.000 leitől a legjobb minőségben, vételkényszer nélkül megtekinthető

Steinernél

Avram Iancu (Kossuth)-utca Sas-palota pincéjében.

Kerékpárt

alkatrészeket vásároljon
CYCL. COMMERCE-nél
Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut 25. szám 3592
Olcsó árak, kedvező feltételek

Aranyért, ezüstért, brilliantokért

hamulatlan magas árakat fizetek 3073
HERBST ékszerész
Piața Regina Maria (Bémer-tér) 1.

Gyermekköcsik

ernyők, gummizások, 3707
szakszerű javítások

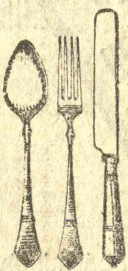
Szöke Miklós gyermekköcsi üzembén
Piața Unirii 16., Saguna (Kopuchaus-u.) sorok

Bőrgarnitúrák

hencserek, rugányos matracok, hajlított garnitúrák kaphatók és jutányos árban megrendelhetők

Kovács

kárpitosnál
Aleca Romci (Deák F.-utca) 1.

Alpaca kanál vagy villa 30.—, kávéskanál 20.— lei.
Ezüst fazon kanál v. villa 50.—, patent kés 70.— lei.
"RECORD" extra nehéz főzőedények.
Spület és butorvasalások
leszállított árakban

STERN vaskereskedő

Mihai Viteazul (Nagypiac)-tér 2.
Telefon: 8-92

3400

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére külön 10 lei fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

— „CSAK azért is” levele van a kiadóban. 134

EL NE FELEJTSD: ma este. H.

ALKALMAZÁS

JOBB leány üzletbe vagy bodegába teljes ellátásra, kezdő fizetésért ajánlkozik. Vlahuta (Szt. János)-u. 20. 133

JOBB szakácsné éves bizonyítvánnyal, azonnalra vagy elsejére ajánlkozik. Porumbelului (Gaiamb)-u. 11. 127

INTELLIGENTES fraulein sucht Stelle für Auswärts erbete. unter Deutsche Hegedüs. 116

KISZOLGALÓ leány, csakis románul tudó felvétetik a Musicában. 130

JOBB családból való ügyes, fiatal leány elmenne csakis vidékre egy-két gyermek mellé v. házikisasszonynak. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 103

SZERÉNY igényű nő házvezetőnői állást keres, ugyanott fehérnemű varrónő olcsón munkát vállal, házakhoz is megy. Gogoly utca 8. 121

URIHAZHOZ mosni, vasalni megyek Erősné, Várház-u. 29. 117

Tisztességes, jobb mindent keresek Baloghné, Vulkán József (Nagy Sándor)-u. 6. 120

ÜGYES szobaleány felvétetik. Klein Mór, Baross-u. 11. 126

Deutsche Erzieherin sucht Stelle zu 1 oder 2 Kinder. Dr. Markovitsch, Episcopul Pavel (Pável)-utca 7. 125

IRODAI kisasszonyt keresünk pénz kezelésére. Jakobi Testvérek, Oltenia (Csengeri)-u. 1. 124

MINDENMEMÜ adóügyekben jártas állami tisztviselő irodai, raktárnoki, incasso vagy ezekhez hasonló állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 137

MINDENES főzőnő jó fizetésért azonnalra felvétetik. Ullmann palota I. emelet 8. 135

EG Ytanuleány felvétetik Hollos fehérnemű varroda. 136

GYERMEK mellé megbízható lányt vidékre keresek. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 123

GYAKORLOTT sapkakészítősegédet keres Gergely, Reg. Ferd. 36. sz. 119

Döntés küszöbén A Nagyváradi Estilap 10.000 leies rejtvénypályázata

A közönség nagyon kedves volt s úgy fogta fel, hogy kérdés nélkül támogatni kell az ő újságját mindenképpen. És nemcsak a rejtvények megfejtésén fáradozik, de az ötletes, jó kérdések garmadáját küldi hozzá: bőven válogathatnánk akkor is, ha magunk nem volnánk ellátva. Fel is használtunk több kérdést, de sokat mellőznünk kellett azért is, mert az Estilapra és hozzátartozóira vonatkoznak, azon kívül, hogy politizáltak. És aztán a fogós kérdések, mint amilyeneket mai postánkban is kaptunk: Mi volt Diósi Nusi első szerepe.

Ó, Diósi Nusi, elmúlt tavasz, szépség, ifjúság — ki tudna válaszolni? Aztán: Ki volt Cooperfield Dávid első magyar fordítója? Bizony az ilyen kérdések felvetéséről is le kell mondanunk.

De most még csak pár nap. Tessék készíteni a szelvényeket.

Mai kérdéseink:

1. Mit találtak Neander-völgyben?
2. Ki volt Orfeusz?
3. Ki volt Ruikovszky Kázmér?

11. szám

A Nagyváradi Estilap rejtvénypályázata

1. ....
2. ....
3. ....

Név és lakhely: .....

LAKÁS

LAKASCERE. Elcserelném közvetlen Regina Maria (Bémer)-tér melletti három szobás utcai lakásomat legmodernebb komforttal, más modern három szobás lakással kevésbé forgalmas utcában. Cim a kiadóhivatalban. 131

ÜZEM részére nagy helyiséget keresek. Moskovits, Cogalniceanu (Várad Zs.)-u. 2. 118

TÖBB csinos egy ágyas butorizot szoba, központban azonnalra világítás, kiszolgálással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál.

KÉT szobás konyhás lakás lélepes nélkül azonnal átvehető, egykét és háromszobás lakások, butorizot szobák a város bármely részén kaphatók. Balázs utca Nicolae Jorga (Zöldfa)-u. 21. Fel 10-től fél 1-ig. 98

KIADÓ MAGANHAZ. 3 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba, pincéből álló lakással, külön helyiség műhely v. istállónak, nagy parkírozott udvar és kerttel belvárosban. Értekezni tulajdonosnál. Cim kiadóhivatalban. 106

ADÁS-VÉTEL

EGY kitűnő zongora helyszűke miatt olcsón eladó. Értekezni d. u. 3—5-ig. Pap Tudor Vladimirescu (Magyar)-u. 23. II. 15. 132

JÓKARBAN levő női ruhák, kabátok eladók. Alexandrii (volt Teleky)u. 35. Ház mesternél. 123

JÉGSZEKRENY, használt, de jókARBAN olcsón eladó. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 122

Gyönyörű új fehér lány szoba két ágygyal eladó. Radó, Episcop Ciorogariu (Uri)-u. 15. 110

Művész perzsaszőnyegek
szövött gobelinek, valódi
különböztető jelvények, minták,
szővőkellékek, szőnyegjavítás, tisztítás, állandó tanfolyamok

Schulhoi Emilnénél
Orient szővművészeti iskola
Ep. Ciorogariu (Uri)-utca 14.
Premontrei gimn. Telefon: 296.

ELADÓ több 1680—1750 évből származó könyv, többnyire latin nyelvű. Ajánlatot B. L. jellegre kiadókba kérek. 102a

MEGVÉTELRE keresek régi és újabb típusú álmoskönyvet. A kiadóban kéresemre átveszik. 103a

EBEDLŐ, háló, nappali butorok és mindenféle háztartási dolgok eladók. N. Jorga, (Zöldfa)-u. 21. Balázséknál. 99

100 kötetes komplett Jókai megvételre keresek. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 104

PÉNZKOLCSON

PÉNZKOLCSONT nyújt kézi fedezetre egyezzer leltől kezdődőleg Ház tulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 3709

Sonnenfeld Adolf rt. Orad